

RETNINGSLINJER FOR PERIODISK KVALITETSKONTROLL AV REVISORER OG REVISJONSSELSKAPER

1. Bakgrunn

Finanstilsynet fører tilsyn med godkjente revisorer og revisjonsselskaper i medhold av finanstilsynsloven § 1 første ledd nr. 9. Finanstilsynet skal se til at institusjoner under tilsyn virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter, jf. finanstilsynsloven § 3 første ledd. For revisorer og revisjonsselskaper innebærer dette blant annet at de opptrer i samsvar med revisorloven, herunder kravet til god revisjonsskikk.

Revisor som reviderer revisjonspliktiges årsregnskap skal underlegges kvalitetskontroll minst hvert sjette år, jf. revisorloven § 5b-2 første ledd. Finanstilsynet kan utpeke andre til å gjennomføre kvalitetskontroll, jf. revisorloven § 5b-2 tredje ledd, første punktum.

På denne bakgrunn har Finanstilsynet utpekt Den norske Revisorforening (DnR) til å gjennomføre periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsselskaper som reviderer revisjonspliktiges årsregnskap og som er medlemmer av DnR, med unntak av de som reviderer foretak av allmenn interesse.

DnRs og Finanstilsynets arbeid i henhold til disse retningslinjene vil skje gjennom løpende kontakt.

2. Periodisk kvalitetskontroll

DnRs kvalitetskontroll skal oppfylle følgende kriterier:

2.1 Organisering m.m.

Kvalitetskontrollen skal organiseres slik:

- a. at den er uavhengig av de revisorer og revisjonsselskaper som kontrolleres,
- b. at det ikke er interessekonflikt mellom kontrollør og de revisorene og revisjonsselskapene som er gjenstand for kontroll,
- c. at de personene som benyttes til kvalitetskontroll har relevant utdanning og erfaring innen lovfestet revisjon og finansiell rapportering og fått opplæring i kvalitetskontrollarbeid,
- d. at revisorer og revisjonsselskaper ikke kan påvirke finansieringen på en urimelig måte,
- e. at det er tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre kontrollene på en forsvarlig måte.

2.2 Gjennomføring

- f. Kvalitetskontroll av de aktuelle revisorene og revisjonsselskapene skal finne sted minst hvert sjetten år, med mindre annet blir bestemt som et ledd i samordningen av kontrollvirksomheten (jf. punkt 3).
- g. Kontrollene skal gjennomføres i samsvar med plan godkjent av Finanstilsynet (jf. punkt 2.3 bokstav m) og skal minst omfatte en vurdering av:
- om revisjonsutførelsen er i samsvar med god revisjonsskikk, herunder revisjonsstandarder, og andre krav i revisorloven med tilhørende forskrifter, herunder dokumentasjon, bestemmelsene om revisorbytte og ressursanvendelse
  - revisjonshonorar (jf. revisorloven § 4-6)
  - revisors og revisjonsselskapets uavhengighet, objektivitet og etikk
  - etterutdanning
  - sikkerhetsstillelse/ansvarsforsikring
  - økonomiske forhold
  - vurdering av revisjonsselskapets interne systemer for kvalitetskontroll, jf. revisorloven § 5b-1
  - oppfyllelse av revisors plikter etter hvitvaskingsloven med tilhørende forskrift.
- h. Revisoren eller revisjonsselskapet skal være forpliktet til å følge de pålegg som kvalitetskontrollen gir.
- i. Den enkelte kvalitetskontroll skal dokumenteres i en skriftlig rapport. Rapporten skal oppbevares av DnR frem til utgangen av etterfølgende kalenderår. Dersom det skal gjennomføres oppfølgingskontroll, skal rapporten etter den første kontrollen oppbevares slik at rapportering til Finanstilsynet kan skje i samsvar med punkt 2.3, bokstav j).

2.3 Rapportering til Finanstilsynet

- j. Enkeltrapportering:
Dersom DnR etter kvalitetskontroll finner at det kan være rimelig grunn til å vurdere om vilkårene for tilbakekall av godkjenningen som revisor eller revisjonsselskap, jf. til revisorloven § 9-1, er oppfylt, skal saken oversendes til Finanstilsynet for videre oppfølging. Rapporten og relevante dokumenter som DnR måtte ha etter kontrollen(e) skal følge oversendelsen. I vurderingen av om oversendelse skal finne sted kan DnR legge vekt på om det har vært gjennomført oppfølgingskontroll, eventuelt etter krav om forbedringer. Dersom det har vært oppfølgingskontroll, skal rapporten med vedlegg både fra den opprinnelige kontrollen og oppfølgingskontrollen, vedlegges.
- k. Årsrapport:
Innen utgangen av januar hvert år skal DnR oversende en årsrapport om kontrollene som er gjennomført i foregående år. Årsrapporten skal offentliggjøres som en del av Finanstilsynets årsmelding. Årsrapporten skal gi en kort beskrivelse av:
- hvordan kontrollene er organisert
  - hvordan utvelgelsen for kontroll har skjedd

- resultatet av kontrollene.
1. Oppsummering av kontrollene:
Innen utgangen av 1. kvartal hvert år skal DnR oversende en oppsummering av kontrollene som er gjennomført i foregående år. Oppsummeringen skal inneholde DnRs samlede vurdering av hovedfunnene, herunder de områdene som skulle vurderes i henhold til den godkjente årsplanen for gjennomføring av kvalitetskontroll (fokusområder).
Sammen med oppsummeringen skal det oversendes en elektronisk liste som viser:
    - navn på kontrollerte revisorer og revisjonsselskaper
    - navnet på kontrolløren
    - resultatet av kontrollen eventuelt angitt som kode.

  - m. Plan for gjennomføring av kontrollene:
Innen 1. mars hvert år skal DnR legge frem en plan for gjennomføring av kvalitetskontroll i det kommende år for godkjenning av Finanstilsynet. Følgende skal fremkomme i planen:
    - Antall planlagte ordinære kontroller
    - antall planlagte oppfølgingskontroller
    - omtale av eventuelle prioriteringer blant grupper av revisorer eller revisjonsselskaper og blant ulike risikoområder
    - bekreftelse på at seksårssyklusen oppfylles.

3. Samordning av kontrollvirksomheten

Finanstilsynet gjennomfører periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsselskaper som reviderer revisjonspliktiges årsregnskap og som ikke er medlem av DnR, minst hvert 6. år.

Det kontrollarbeidet DnR gjennomfører i samsvar med disse retningslinjene vil inngå som et ledd i Finanstilsynets tilsynsarbeid. Finanstilsynet vil foreta selvstendige vurderinger, og står fritt til å gjennomføre tilsyn i den utstrekning Finanstilsynet finner det nødvendig.

4. Innsynsrett m.m.

DnR vil på forespørsel få opplysninger som Finanstilsynet måtte ha om revisorer eller revisjonsselskaper som DnR skal kontrollere dersom disse anses for å være av betydning for kontrollvirksomheten og utleveringen ikke vil være i strid med lovbestemt taushetsplikt. Finanstilsynet vil på forespørsel få opplysninger som DnR måtte ha om revisorer eller revisjonsselskaper så fremt dette anses for å være av betydning for Finanstilsynets tilsyn med den aktuelle revisoren eller revisjonsselskapet.

Minst en gang i året skal det avholdes møte mellom DnR og Finanstilsynet der formålet er å sikre at kvalitetskontrollen fungerer etter sin hensikt.

5. Oppsigelse

Dersom DnR ikke lenger vil gjennomføre kvalitetskontroll etter disse retningslinjene, skal det gis melding til Finanstilsynet. Fristen for slik melding er 31. januar hvert år, med virkning for kontrollen i det påfølgende kalenderåret.

6. Iverksetting

Disse retningslinjene gjelder fra og med 16. mai 2011 for kontroller som gjennomføres etter 1. januar 2011, og erstatter ”Retningslinjer for samarbeid mellom Finanstilsynet og Den norske Revisorforening om kvalitetskontroll av oppdragsansvarlige revisorer” datert 26. oktober 2009.

Oslo, 16.05.2011